

Usnesení

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 24. 10. 2018 v trestní věci **obžalovaného** [REDAKCE], vedené pro přečin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1 tr. zákoníku, o odvolání obžalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 1. 8. 2018, č. j. 5T 30/2018-251,

takto:

Odvolání obžalovaného [REDAKCE] **se podle § 256 tr. řádu zamítá.**

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 1. 8. 2018, č. j. 5 T 30/2018-251, bylo rozhodnuto následovně:

Obžalovaný

je vinen, že

dne 12. září 2017 v době kolem 15:55 hodin v obci [REDAKCE], na staveništi při rekonstrukci objektu školky, jako stavbyvedoucí a osoba odpovědná za bezpečnost a ochranu zdraví pracovníků při práci, v rozporu s ustanovením § 101 odst. 1, 2, 5 zákoníku práce, § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 309/2006 Sb. o zajištění dalších podmínek ochrany bezpečnosti a zdraví při práci a nařízením vlády č. 362/2005 Sb. o bližších požadavcích na bezpečnost zdraví při práci na staveništích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky, neorganizoval práci na staveništi a nestanovil pracovní postupy tak, aby pracovníci byli zajištěni proti pádu z výšky, v důsledku čehož prostředky kolektivní ochrany či individuální ochrany nezajištěný pracovník [REDAKCE] který prováděl pokládku filigránových panelů ve výšce okolo 450 cm nad zemí na střešní části budovy, spadl z této výšky na zem, přičemž utrpěl krevní výron v měkkých pokrývkách lebních, krevní výrony v očních spojivkách, vymknutí mezi 5. a 6. krčními obratlem s posunem 5. krčního obratle směrem kupředu, nalomení oblouku a zadního výběžku 6. a 7. krčního a 1. hrudního obratle, zlomeninu levého příčného výběžku 1. hrudního obratle, zlomeninu 3. a 4. hrudního obratle, krevní výron před páteří mezi 1. a 5. hrudním obratlem, epidurální krevní výron v páteřním kanálku vzadu od 1. hrudního obratle do střední hrudní páteře, zbmždění míchy v úrovni mezi 3. a 4. hrudním obratlem, zakrvácení dutiny hrudní vpravo, zbmždění obou plic, zlomeninu 3. žebra vpravo a dále podezření na krevní výron do levé oční koule, když takové zranění si obvykle vyžádá následnou dobu léčení a pracovní neschopnosti v trvání delším 6 měsíců, kdy dechovou zkouškou provedenou dne 12. 9. 2017 v 16:34 hodin byla u [REDAKCE] zjištěna hladina alkoholu v dechu v koncentraci 1,84 promile,

tedy

jinému z nedbalosti způsobil těžkou újmu na zdraví

tím spáchal

přečin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1 trestního zákoníku

a odsuzuje se

podle § 147 odst. 1 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 10 (deset) měsíců.

Podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku se výkon tohoto trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání 24 (dvacet čtyři) měsíců.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Zákostelecká.

Podle § 229 odst. 1 trestního řádu poškozená [redacted] se sídlem [redacted], odkazuje se svým uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonné lhůtě odvolání obžalovaný [redacted]. Prostřednictvím svého obhájce napadl rozsudek ve všech výrocích, neboť podle jeho názoru okresní soud dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním a nesprávně interpretoval předpisy upravující bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Nedostatečná zjištění okresní soud učinil ohledně opilosti poškozeného, která na základě provedených důkazů mohla být v době pádu daleko vyšší, když znalec [redacted] nevyloučil ani koncentraci alkoholu v krvi poškozeného přes 3 promile, tedy již stav těžké opilosti. Jestliže policejním orgánem nebylo provedeno kvalifikované měření koncentrace alkoholu v krvi poškozeného, měl soud s ohledem na zásadu *in dubio pro reo* vycházet z koncentrace alkoholu převyšující 3 promile, nikoli pouze z hodnoty pravděpodobné. Za této situace měl rozhodnout o zproštění obžalovaného, neboť nedostatečné zajištění v podobě chybějícího lešení by bylo možno považovat za dostatečně významnou příčinu pro způsobení následku pouze tehdy, pokud by byl poškozený střízlivý, neboť ve střízlivém stavu nedochází k poruchám koordinace pohybů, poruchám orientace, vnímání rychlosti jiných předmětů, jakož i k poruchám vnímání rychlosti svého pohybu. Okresní soud při závěru, že nainstalované lešení by pádu zabránilo, opominul, že riziko pádu z lešení je vysoké, zde pohybující osoba se musí pohybovat velmi obezřetně, což nelze předpokládat u osoby ve stavu těžké opilosti.
3. Dále obhajoba poukázala na to, že poškozený na předmětné stavbě pracoval nikoli jako zaměstnanec obchodní společnosti [redacted] ale jako osoba samostatně výdělečně činná, na kterou se vztahovala i povinnost ve smyslu § 17 zák. č. 309/2006 Sb. a měl proto informovat obžalovaného, že je opilý a že na stavbě nejsou použity prostředky ochrany proti pádu z výšky. Neměl za této situace k provádění díla přistupovat, obžalovaný nebyl jeho nadřízeným a nemohl ho nutit, aby přistoupil k pokládání panelů v situaci, kdy na stavbě nebylo lešení. Ve smyslu § 17 odst. 2 zák. č. 309/2006 Sb. byl poškozený povinen i používat potřebné osobní ochranné pracovní prostředky. Takovéto prostředky se mají použít podle § 3 odst. 3 nařízení vlády č. 362/2005 Sb. i v případě, kdy prostředky kolektivní ochrany nejsou s ohledem na bezpečnost zaměstnance dostatečné, přičemž právě pokládka filigránových panelů je tímto případem, neboť při jejich postupném pokládání vždy existoval prostor, kam by mohli pracovníci spadnout, prázdný prostor uvnitř stavby. Takovému pádu by nezabránilo ani nainstalované lešení po obvodu stavby a dostatečné zajištění by naopak umožnily osobní ochranné prostředky, jimiž nejsou jen lana, ale polohovací systémy a systémy zachycení pádu, když například zachycovač pádu je vhodný i při horizontálním použití. Poškozený byl jakožto OSVČ podnikatelem, tedy osobou, která samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost a bylo jeho povinností si osobní ochranné pracovní prostředky opatřovat na svůj náklad a i je používat. Pokud tak neučinil, jednal v rozporu s § 17 odst. 2 zák. č. 309/2006 Sb. Pokud neměl k dispozici tyto prostředky a zajištění kolektivními prostředky bylo nedostatečné, neměl vůbec pokládku panelů provádět a jestliže tak učinil, jednal na své vlastní nebezpečí.
4. Dále obžalovaný namítl, že okresní soud pochybil, jestliže při rozhodování o druhu a výši trestu negativně hodnotil údajný nedostatek sebereflexe obžalovaného, jenž se snažil vinu za celou událost přenést výlučně na poškozeného a poškozeného ani při jeho následném dlouhodobém léčení nenavštívil. Obžalovaný v této souvislosti poukázal na dřívější problémy poškozeného s požíváním alkoholu, pro které s ním chtěl spolupráci ukončit a pokračoval v ní pouze po příslibu poškozeného, že již na stavbě pít nebude. Dále poukázal na to, že manželce poškozeného po celé události nabídl pomoc, informoval se u ní na zdravotní stav poškozeného. Pouze s ohledem na skutečnost, že nenavštívil přímo poškozeného, nelze dovozovat, že by vyjádření jeho lítosti nad celou událostí bylo neupřímné a jeho sebereflexe neměla být dostatečná.

5. V závěru svého opravného prostředku obžalovaný navrhl, aby napadený rozsudek byl zrušen a věc vrácena k dalšímu řízení soudu prvního stupně, případně aby byl napadený rozsudek změněn tak, že obžalovaný bude obžaloby zproštěn.
6. Odvolací soud podle ustanovení § 254 tr. řádu přezkoumal zákonnost o odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, přezkoumal rovněž správnost řízení, jež tomuto rozsudku předcházelo, to vše především z hlediska vad vytykaných podaným odvoláním. Poté dospěl k následujícím závěrům.
7. Především je třeba konstatovat, že v řízení předcházejícím vyhlášení napadeného rozsudku nedošlo k žádným vadám, pro které by odsuzující rozsudek nemohl bez dalšího obstát. Okresní soud k objasnění žalovaného skutku provedl při hlavním líčení v souladu s procesními předpisy veškeré potřebné důkazy, které byly zajištěny již v přípravném řízení. Dostatečně podrobným způsobem byl vyslechnut samotný obžalovaný a rovněž všichni svědci, kteří se na místě činu v kritické době nacházeli. Za pochybení nelze považovat absenci osobního výslechu poškozeného [REDAKCE], jenž je s ohledem na utrpěný úraz upoután na lůžko a navíc by jeho výslech zjevně nemohl bližším způsobem objasnit skutečnosti významné pro rozhodnutí ve věci, neboť podle svědectví [REDAKCE] si na předmětnou událost nepamatuje, což lze vzhledem k rozsahu utrpěných poranění považovat za zcela pravděpodobné.
8. Okresní soud si provedeným dokazováním vytvořil dostatečné podklady pro objektivní rozhodnutí o podané obžalobě. Dostatečným způsobem objasnil i následky na zdraví poškozeného a rovněž se odpovídajícím způsobem zabýval objasněním ovlivnění poškozeného alkoholem. K tomu provedl listinné důkazy a podrobně vyslechl znalce soudního lékaře. Okresnímu soudu nelze činit výtky, jestliže v popisu skutku v souladu s žalobním návrhem uvedl, že u poškozeného byla kritického dne v 16:34 hodin zjištěna hladina alkoholu v dechu v koncentraci 1,84 promile. Již takovéto zjištění dostatečně svědčí pro závěr, že sám poškozený nese spoluzavinění na vzniklém následku, k čemuž okresní soud přihlédl při rozhodování o vině, trestu i náhradě škody. Závěry jednoznačnějšího charakteru nebylo možno ohledně míry ovlivnění poškozeného alkoholem na podkladě provedených důkazů učinit. Skutečnosti, že poškozený mohl mít více než 3 promile alkoholu v krvi, neodpovídá obsah dalších ve věci provedených důkazů, neboť žádný ze svědků a ani obžalovaný kritického dne na poškozeném nepozoroval výraznější projevy požitého alkoholu, které by svědčily již pro těžkou opilost. Obžalovaný sám argumentoval tím, že poškozený měl s alkoholem problémy již dříve, on s ním chtěl z tohoto důvodu ukončit spolupráci a pouze s ohledem na příslib poškozeného, že se vyvaruje požívání alkoholu na pracovišti, ve spolupráci pokračoval. Lze předpokládat, že pokud by poškozený vykazoval zjevné projevy již těžké opilosti, obžalovaný by ho ze stavby vykázal.
9. Okresní soud v této souvislosti zcela správně poukázal na to, že k pádu poškozeného došlo v reakci na pohyb naposledy ukládaného panelu, jenž se po zvednutí vychýlil směrem k němu. Ze strany poškozeného nešlo o reakci nelogickou, ovlivněnou nedobrou stabilitou či nesprávnou koordinací pohybů v důsledku požitého alkoholu, nýbrž o snahu vyhnout se reálnému sražení panelem, jak vyplývá ze svědectví [REDAKCE] a rovněž z výpovědi svědka [REDAKCE], jenž byl nucen reagovat obdobně jako poškozený, aby nebyl pohybujícím se panelem zasažen.
10. Ve shodě s okresním soudem je odvolací soud toho názoru, že stěžejní příčinou pádu poškozeného byla absence jakýchkoliv prostředků zajišťujících pracovníky proti pádu z výšky. Panely byly pokládány ve výšce 4,5 m nad okolní úroveň, přičemž již při pracích ve výšce nad 1,5 m je odpovědný pracovník povinen zajistit odpovídající opatření k zabránění pádu, jak vyplývá zcela konkrétně z ustanovení § 3 odst. 1 písm. b) nařízení vlády č. 362/2005 Sb., přičemž uvedené vládní nařízení v ustanovení § 3 odst. 2 favorizuje použití prostředků kolektivní ochrany, v daném případě lešení po obvodu stavby. Obžalovaný jako stavbyvedoucí přitom o nutnosti

instalace lešení věděl, i ji zajišťoval, ale pro zpoždění lešenářské firmy nedošlo k instalaci lešení před příjezdem jeřábu.

11. Odvolací soud nemůže akceptovat námitky obhajoby, že by okresní soud v projednávané věci nesprávně interpretoval právní předpisy upravující bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Skutečnost, že poškozený nebyl zaměstnancem firmy obžalovaného, ale pracoval pro ni jako osoba samostatně výdělečně činná, nic nemění na povinnosti obžalovaného zajišťovat i vůči jeho osobě bezpečnost a ochranu zdraví při práci ve smyslu § 101 odst. 5 zákoníku práce, neboť na stavbě pracoval s jeho vědomím. Poukaz obhajoby na informační povinnost poškozeného jako jiné osoby ve smyslu § 17 odst. 1 zák. č. 309/2006 Sb. nemůže obžalovaného zbavit odpovědnosti za porušení povinností vyplývajících z příslušných právních předpisů. Je samozřejmé, že i poškozený si musel být vědom potencionálně nebezpečné situace a stejně jako kmenoví zaměstnanci firmy obžalovaného při absenci jakýchkoli ochranných prostředků riskoval. To však nic nemění na primární povinnosti obžalovaného, zajistit potřebná ochranná opatření.
12. Nelze se ztotožnit s argumentací, že poškozený při absenci lešení měl svou ochranu před pádem zajišťovat prostředky osobní ochrany. V tomto směru se odvolací soud zcela ztotožňuje se závěry soudu prvního stupně rozvedenými v odstavci 2 na straně 7 odůvodnění napadeného rozsudku, na kterých nic nemůže změnit ani poukaz obhajoby na osobní ochranné prostředky v podobě pracovních polohovacích systémů a systémů zachycení pádu. Veškeré tyto prostředky mohou poskytnout účinnou ochranu pouze ve spojení se zakotvením za pomoci lana, což v projednávaném případě bylo prakticky nemožné, jak vyhodnotil okresní soud. Spekulative jsou další námitky, že ani lešení po obvodu stavby by nezabránilo možnému pádu dovnitř stavby. Taková situace není v projednávaném případě posuzována (není zřejmá ani hloubka prostoru uvnitř stavby), pracovníci podílející se na ukládání panelů se pohybovali po obvodu stavby a hrozilo především jejich spadnutí mimo stavbu do hloubky 4,5 m.
13. Je tak správný závěr okresního soudu, že bezpečná pokládka panelů vyžadovala instalaci lešení po obvodu stavby, neboť zvětšení manévrovací plochy nezátížené nerovnostmi v podobě vyčnívajících drátů a zábradlí, by naprosto reálně zabránilo pádu mimo stavbu. Rozhodně nešlo o situaci, že by takovýto prostředek kolektivní ochrany nebyl z hlediska bezpečnosti dostatečný a měl být suplován některým z prostředků osobní ochrany.
14. Přestože zjištěná podnapilost poškozeného byla skutečností, která v negativním smyslu ovlivňovala pohybové schopnosti poškozeného, jeho pozornost a reakce na vzniklé nebezpečí, čímž se rovněž spolupodílela na pádu a vzniklém následku na jeho zdraví, zůstává absence lešení na stavbě primární a podstatnou příčinou pro způsobení následku. Obžalovaný s ohledem na svůj věk a především dlouholeté zkušenosti s vykonáváním obdobných stavebních prací si musel být vědom, že pokládka panelů ve zjištěné výšce bez odpovídajícího zajištění zúčastněných pracovníků může vyústit v pád z výšky s následným vážným zraněním, či až usmrcením, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že k žádnému nehodovému ději nedojde. Je tak dáno jeho zavinění v podobě nedbalosti vědomé podle § 16 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku.
15. Za situace, kdy je nepochybné, že u poškozeného došlo ke vzniku těžké újmy na zdraví, když v tomto směru odvolací soud plně odkazuje na vyčerpávající argumentaci soudu prvního stupně, byl obžalovaný právem uznán vinným přčinem těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1 tr. zákoníku. Spoluzavinění poškozeného dané zjištěnou opilostí okresní soud správně vyhodnotil upuštěním od možného přísnějšího právního posouzení podle odst. 2 § 147 tr. zákoníku.
16. Pochybení nebylo shledáno ani v rozhodnutí o potrestání obžalovaného. Okresní soud dostatečně přihlédl ke všem okolnostem významným pro rozhodnutí o druhu a výměře trestu. Uložením vysloveně výchovného trestu akcentoval především skutečnosti vyznívající ve prospěch obžalovaného. Nelze mu činit výtky, jestliže poukázal na určitý nedostatek sebereflexe

obžalovaného, neboť ten skutečně v průběhu celého řízení kategoricky odmítal jakékoli zavinění na vzniklém následku s poukazem na to, že celá záležitost byla zapříčiněna výlučně alkoholismem poškozeného. Na druhou stranu lze připustit, že obžalovaný nezůstal zcela netečný ke zdravotnímu stavu poškozeného. Sám osobně jej sice nevyhledal, ale je prokazováno, že se na zdravotní stav poškozeného informoval u [REDAKCE], jíž i nabídl pomoc, včetně pomoci finanční.

17. Okresním soudem uložený trest odnětí svobody vyměřený v první polovině zákonné trestní sazby s podmíněným odkladem na kratší zkušební dobu odpovídá stupni společenské škodlivosti postihovaného protizákonného jednání obžalovaného, nikterak sníženým možnostem jeho nápravy i jeho poměrům.
18. Jestliže lze akceptovat i rozhodnutí ve výroku o náhradě škody, když pozitivní rozhodnutí o uplatněném nároku zdravotní pojišťovny by přepokládalo zevrubnější posuzování rozhodných skutečností pro určení rozsahu snížení náhrady škody, jež by bylo již nad rámec potřeb trestního řízení, muselo být odvolání obžalovaného [REDAKCE] jako nedůvodné podle § 256 tr. řádu zamítnuto.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do 2 měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud v Brně (§ 265c tr. ř., § 265e odst. 1 tr. ř.).

Dovolání mohou podat

- a) nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i neprospěch obviněného,
- b) obviněný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká (§ 265d odst. 1 tr. ř.).

Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno (§ 265d odst. 2 tr. ř.).

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3 tr. ř.) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až 1) nebo § 265b odst. 2 tr. ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání (§ 265f odst. 1, 2 tr. ř.).

Dovolání podané v elektronické podobě musí být opatřeno uznávaným elektronickým podpisem (§ 6 odst. 1 zák. č. 297/2016 Sb.). Bez této náležitosti nejsou s elektronickým podáním spojeny žádné účinky řádného podání.

České Budějovice dne 24. 10. 2018

JUDr. Jiří Trnka, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Zákostecká.